

Plantgezondheid, daar gaat het om!

Lous van Vloten-Doting

Directeur Plantenziektenkundige Dienst

Strategische visie PD **Vergroten van internationale invloed**

De missie van de Plantenziektenkundige Dienst (PD) is het bewaken en bevorderen van de gezondheid van planten vanuit een internationale context. In 2002 heeft de PD een strategische visie opgesteld waarin deze missie centraal staat. Kern van de strategische visie is dat we vooral kijken naar onze rol en werkwijze in het totale fytosanitaire bestel. De gezondheid van planten vormt het uitgangspunt voor onze werkwijze. Efficiency en effectiviteit zijn daarbij belangrijke voorwaarden.

In 2007 wil de PD:

- een invloedrijke positie hebben in internationale gremia;
- een hoogwaardig fytosanitair zorgsysteem hebben ingevoerd voor agroproductie, natuurbeheer en openbaar groen;
- helder en effectief communiceren met de verschillende doelgroepen;
- binnen wettelijke kaders goede service aan het bedrijfsleven verlenen;
- beschikken over een efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering.

Hieronder geef ik op hoofdlijnen aan hoe de PD verder invulling geeft aan deze doelstellingen. De overige artikelen in deze speciale uitgave van Gewasbescherming belichten de werkvelden van de PD in meer detail en vanuit verschillende invalshoeken.

De PD wil een prominent aandeel leveren aan de ontwikkeling en vormgeving van het fytosanitair beleid in de Europese Unie en harmonisering van de regelgeving. Hierbij gaat het om evenwichtige, heldere en uitvoerbare regelgeving. De uitbreiding van de Europese Unie maakt dat deze uitdaging groter wordt. Naast de EU speelt de PD ook een rol binnen EPPO (organisatie van plantenziektenkundige diensten in Europa en het Middellandse Zee gebied) en IPPC (de internationale conventie voor bestrijding van plantenziekten). Wij vergroten onze inzet in deze overlegorganen.

Risicomanagement vormt de basis; bestrijden en bewaken

De verantwoordelijkheid voor bestrijding van ziekten en plagen hoort zoveel mogelijk bij het bedrijfsleven te liggen. Op basis van risicoanalyses over de hele keten - van uitgangsmateriaal tot afvalverwerking - doet de PD aanbevelingen om uitbraken van quarantaineorganismen te voorkomen en als het onverhoopt toch gebeurt, legt de PD maatregelen op om verspreiding tegen te gaan. Om goed te kunnen anticiperen op ziekten en plagen die mogelijk een bedreiging gaan vormen, is overleg nodig

met de sectoren. De PD zal in een eerder stadium waarschuwingen afgeven en met de sector naar oplossingen zoeken.

Heldere verdeling van verantwoordelijkheden

Er is een lappendeken aan keuringen en keurende instanties ontstaan, waardoor niet altijd duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is. Er moet een heldere verdeling van verantwoordelijkheden komen tussen de verschillende keuringsinstanties. In overleg met de keuringsdiensten, te beginnen met het Kwaliteits Controle Bureau (KCB), worden de diverse keuringen (zowel fytosanitair als op kwaliteit) tegen het licht gehouden op samenhang. Dit moet resulteren in de meest wenselijke organisatievorm, waarbij rekening

PD-THEMANUMMER

wordt gehouden met de kosten en de baten.

Daarnaast heeft de PD in de loop der jaren een aantal primaire taken gemandateerd aan de keuringsdiensten. Het afgelopen jaar is gewerkt aan een toezichtsregeling, waarin wordt vastgelegd wie welke taken wanneer uitvoert en op welk kwaliteitsniveau. Op termijn willen we het fyto sanitair systeem meer gaan baseren op borgen van fyto sanitaire maatregelen op de bedrijven zelf.

Duurzame productie en landschappelijke waarden

Van oudsher richt de PD zich op het voorkomen van ziekten en plagen in de land- en tuinbouw, het primaat van de productie. De maatschappelijke opvattingen over landbouw, landschap en natuur zijn echter in beweging. Productie van voedsel en siergewassen mag geen nadelig effect hebben op natuur en gezondheid van mensen en dieren. Deze ontwikkeling heeft ook invloed op het fyto sanitair beleid en gewasbeschermingsbeleid. Ziekten en plagen beperken zich niet tot akkers en kassen, maar doen zich ook voor in parken en natuurgebieden. Uitheemse 'agressieve' soorten (bijvoorbeeld geïmporteerd voor biologische bestrijding) en genetisch gemodificeerde organismen kunnen gevolgen hebben

voor de biodiversiteit of voor het ecologisch evenwicht. De PD rekent het tot zijn taak verspreiding van ziekten en plagen, die een mogelijk risico kunnen vormen voor openbaar groen, natuur en landschap, te voorkomen.

De maatschappelijke wens van de overheid om te komen tot een duurzamere productie van voedsel- en andere gewassen (sierteelt, biomassa) richt zich vooral op de effecten van het gebruik van bestrijdingsmiddelen op menselijke gezondheid en natuur. De PD adviseert het ministerie hierin als deskundige op het gebied van geïntegreerde gewasbescherming. Wij bevorderen geïntegreerde gewasbescherming door informatie beschikbaar te stellen.

Meer service binnen wettelijke kaders

Wij zijn een overheidsorgaan en dat weerspiegelt zich in onze werkwijze. De nadruk op procedures, regels en verantwoording gaat soms ten koste van de flexibiliteit. Het bedrijfsleven vindt dan ook wel eens dat de PD beter kan inspelen op hun behoeften. Met de geformuleerde strategische visie en daaruit volgende werkwijze hoopt de PD waar mogelijk beter aan te sluiten bij de wensen van het bedrijfsleven. Duidelijk is dat de PD geen oogluikende overtreding van regelgeving kan toestaan. Het belang van de samenwerking en onze internationale

betrouwbaarheid prevaleert. Wel zal de PD zich opener opstellen, in een vroeg stadium in overleg treden en bekijken waar wij beter aan kunnen sluiten bij bedrijfs- en logistieke processen van het bedrijfsleven. Een efficiënter, landelijk inspectieregeling met verschillende bedrijfstijden, service levels en tarievenstelsels, waaraan nu wordt gewerkt, is hiervan een voorbeeld.

Van plan tot werkelijkheid

Met het formuleren van en inhoud geven aan de strategische visie speelt de PD in op zowel inhoudelijke als organisatorische veranderingen in de omgeving. Het afgelopen jaar zijn er een aantal belangrijke stappen gezet, waarbij steeds overleg wordt gezocht met het bedrijfsleven. Periodiek overleg is ingesteld om de dialoog met het bedrijfsleven te structureren. Uiteraard zijn we er nog niet. Omdat de veranderingen zijn gekoppeld aan andere werkwijzen, vereist dit ook een proces van cultuurverandering. Daar hebben we tijd voor nodig. In 2007 willen we de vijf doelstellingen hebben gerealiseerd.

Plantenziektenkundige Dienst
Postbus 9201
6700 HC Wageningen
tel. 0317-49 69 11
fax 0317-42 17 01
e-mail pdinfo@minlnv.nl
internet www.minlnv.nl/pd